

**Kenniscentrum
Bipolaire Stoornissen**

Inhoudsopgave

03	Kennismaking
04	Organisatie
05	Doelstellingen
06	Ambities
07	Bijdrage aan innovatie
08	Producten en initiatieven
13	KenBiS Young Science
14	Voordelen deelnemers en donateurs
15	Meedoen?

Voor u ligt een informatiebrochure van stichting Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen, kortweg KenBiS, of in een internationale context: Dutch Foundation for Bipolar Disorders. In deze brochure leest u onder andere over de doelstellingen en ambities van KenBiS en over de verschillende producten die KenBiS biedt.

Wat is de toegevoegde waarde van deelnemer of donateur worden? Graag vertellen we hierover in deze informatiebrochure aan de hand van behaalde successen en lopende ontwikkelingen. Ook geven we een overzicht van de plannen van KenBiS voor de komende jaren.

Voor instellingen die geen deelnemer zijn aan KenBiS hopen we met deze brochure de voordelen van het deelnemerschap zichtbaar te maken. Tevens dient deze brochure als bron van informatie voor andere geïnteresseerden. Uitgebreide informatie vindt u op onze website: www.kenbis.nl.

Wij nodigen u uit deze brochure te lezen en gaan er graag met u over in gesprek!

Namens het bestuur van KenBiS,

Prof. dr. Eline Regeer

Voorzitter KenBiS

Hoogleraar klinische psychopathologie Universiteit Utrecht

Psychiater en senior onderzoeker Altrecht Bipolair

Organisatie

KenBiS is een zelfstandige stichting en kent deelnemers (instellingen) en donateurs (personen). Het initiatief voor een kenniscentrum op het gebied van bipolaire stemmingsstoornissen is in 2004 ontstaan in samenspraak met Pusminus, voorheen VMDB. Na enkele jaren van ontwikkeling is dit project in maart 2009 onder de naam KenBiS samengegaan met de al langer bestaande Lithium Plus Werkgroep.

Sinds 2013 is KenBiS erkend als Nederlands chapter van de International Society for Bipolar Disorders (ISBD). De Engelse naam voor KenBiS is Dutch Foundation for Bipolar Disorders.

Onze donateurs en deelnemers zijn van groot belang voor de stichting. Zij helpen de doelstellingen van KenBiS te bereiken.

KenBiS is een stichting met een (onbezoldigd) **bestuur**. Het bestuur bestaat uit in totaal 7 bestuursleden. Prof. dr. Eline Regeer is voorzitter van het bestuur. Het bestuur wordt gevormd door professionals (psychiaters, verpleegkundigen en een psycholoog), een patiënt en een naaste. Daarnaast kent KenBiS een **raad van advies** die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt aan het bestuur. Deze raad van advies wordt gevormd door een groep leden vanuit verschillende achtergronden. Voorzitter van de raad van advies is em. prof. dr. Ralph Kupka. De organisatie van KenBiS wordt ondersteund door (betaalde) **bureau**medewerkers. De huidige samenstelling van bestuur, raad van advies en bureau is te vinden op de [website van KenBiS](#).

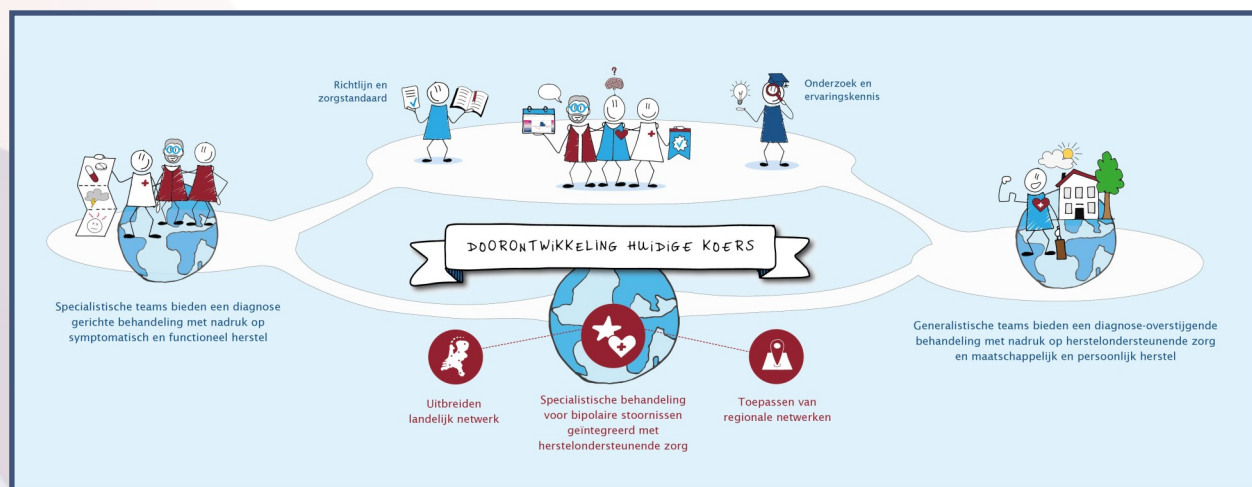
De **deelnemersraad** wordt gevormd door twee afgevaardigden vanuit de deelnemende instellingen. Binnen de deelnemersraad zijn verschillende werkgroepen actief. Een overzicht van de **werkgroepen** vindt u op onze website. De deelnemersraad komt vier maal per jaar bijeen. In maart online, in juni en september op een centrale plek in Nederland en de decembervergadering wordt online georganiseerd.

Na de vergadering van de deelnemersraad vindt de altijd goed bezochte én gewaardeerde **Klinisch Wetenschappelijke Vergadering** plaats. Hier worden actuele ontwikkelingen ten aanzien van wetenschappelijk onderzoek en behandeling van de bipolaire stoornis gepresenteerd en bediscussieerd. Donateurs van KenBiS en andere belangstellenden zijn van harte welkom om deze, door verschillende beroepsverenigingen geaccrediteerde, vergaderingen bij te wonen. Accreditatie is voorbehouden aan betalende donateurs. Meer over de organisatie van KenBiS is te vinden op onze website www.kenbis.nl.

Doelstellingen

Het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen streeft ernaar in Nederland de zorg voor mensen met een bipolaire stoornis te verbeteren. Een tweede doel is de meest actuele kennis over deze aandoening te verzamelen, te ontwikkelen en te verspreiden.

Deelnemende instellingen profiteren van de kennis die er binnen het KenBiS is en voortdurend wordt ontwikkeld. Tijdens de deelnemersraadvergaderingen, alsmede tijdens de klinisch wetenschappelijke vergaderingen die elk kwartaal worden georganiseerd, is volop aandacht voor nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de behandeling van de bipolaire stoornis en wordt onderling de kennis hierover gedeeld. De partners in het netwerk bouwen samen aan de kwaliteit van diagnostiek en behandeling van de bipolaire stoornis.

KenBiS bundelt de deskundigheid van gespecialiseerde professionals, patiënten en naastbetrokkenen. Het nodigt professionals uit deel te nemen aan een groeiend netwerk van academische en psychiatrische centra en Plusminus, de vereniging van en voor mensen met een bipolaire stoornis en hun naasten (voorheen de Vereniging voor Manisch Depressieven en Betrokkenen: VMDB).

KenBiS draait om kennis. Deze kennis is in eerste instantie bedoeld voor behandelaren van patiënten met een bipolaire stoornis. Ook patiënten en naastbetrokkenen kunnen de kennis gebruiken en zich daarnaast richten tot Plusminus.

Ambities

In 2025 heeft het bestuur van KenBiS samen met de leden van de deelnemersraad en de raad van advies het meerjarenbeleidsplan 2025-2028 opgesteld.

In dit document zijn de ambities van KenBiS beschreven die elk jaar in concrete doelen worden vertaald in het jaarplan.

Meerjarenplan 2025-2028

De toegevoegde waarde van een stabiel kennisnetwerk in een veranderend zorglandschap

De volledige uitwerking van de ambities zijn beschreven in het meerjarenplan 2025-2028. Het is te vinden op www.kenbis.nl. De voortgang van de uitwerking van de plannen is te lezen in de jaarverslagen die tevens zijn gepubliceerd op de [website](#).

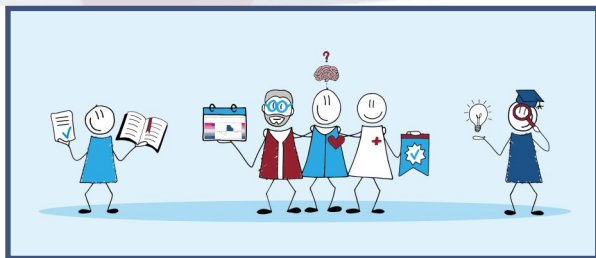
Bijdrage aan innovatie

KenBiS zet zich actief in voor verbetering van de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun betrokkenen. Dit vertaalt zich in medewerking van KenBiS aan verschillende innovatieve projecten en de onderzoeken die er door de deelnemende instellingen aan KenBiS worden uitgevoerd.

Psycho-educatiecursus

In 2025 gaan KenBiS en Plusminus, met een ZonMw subsidie, aan de slag om de toegankelijkheid en beschikbaarheid voor de psycho-educatie te vergroten. Dit wordt gedaan door het implementeren van een interactieve groepspsycho-educatie online. fysieke groepspsycho-educatie.

Groepspsycho-educatie (PE) is een van de meest effectieve interventies voor mensen met een bipolaire aandoening en hun naasten om zelfregie te bevorderen en recidieven te beperken. De interventie is echter niet breed toegankelijk, mensen nemen relatief laat in het verloop van de aandoening deel en de samenstelling van de groep is niet afgestemd op specifieke behoeften zoals de levensfase. Ook is er de wens dat ervaringsdeskundigen participeren in de cursus.

Richtlijn en zorgstandaard bipolaire stoornissen

Het KenBiS is kartrekker geweest bij de ontwikkeling van de 'Zorgstandaard Bipolaire Stoornissen'. In 2024 is gestart met de herziening van de richtlijn en de zorgstandaard.

De werkgroepen hiervoor bestaan uit psychiaters, psychologen en verpleegkundigen (voor een groot deel bij KenBiS betrokken professionals), ervaringsdeskundigen en familie-ervaringsdeskundigen. De nieuwe richtlijn bipolaire stoornissen en zorgstandaard zullen in 2025 verschijnen.

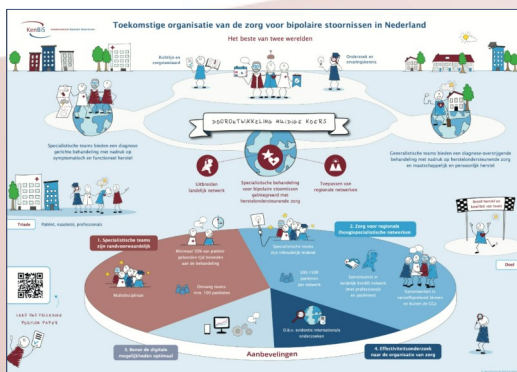
Onderzoek

Veel bij KenBiS aangesloten instellingen doen wetenschappelijk onderzoek ter verbetering van de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun betrokkenen. KenBiS ondersteunt deze onderzoeken door inzet van het netwerk en het bieden van een podium tijdens de bijeenkomsten die elk kwartaal worden georganiseerd. Een overzicht van de onderzoeken is te vinden op de website van KenBiS.

Producten en initiatieven van KenBiS

Position paper

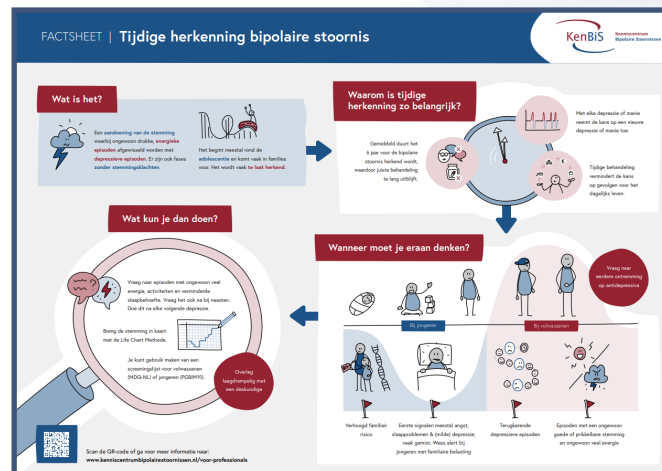
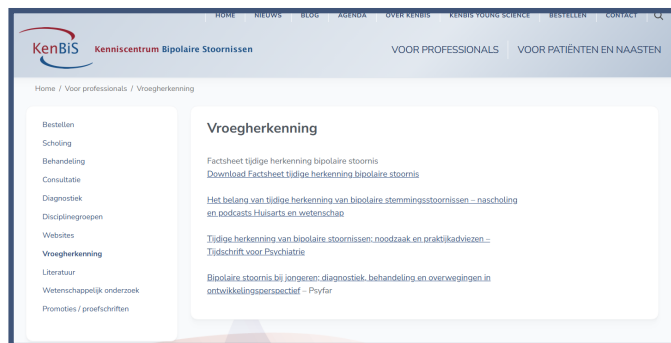
Het position paper '[Toekomstige organisatie van de zorg voor bipolaire stoornissen in Nederland; het beste van twee werelden!](#)' is geschreven door de werkgroep 'organisatie van zorg' van het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (KenBiS). Het paper dient het maatschappelijk en professioneel debat over de veranderende GGZ. Het schetst het kader voor de organisatie van zorg voor mensen met een bipolaire stoornis in Nederland in een snel veranderende context.

Tijdige herkenning bipolaire stemmingsstoornissen

De werkgroep vroegherkenning van KenBiS ontwikkelde een factsheet ten behoeven van de tijdige herkenning van bipolaire stemmingsstoornissen. Naast de factsheet is er door de werkgroep ook een nascholing ontwikkeld en zijn er drie podcasts opgenomen.

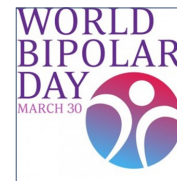
De materialen zijn te vinden op de [website van KenBiS](#).

Producten en initiatieven van KenBiS

World Bipolar Day

Vanuit KenBiS wordt er ieder jaar samen met de deelnemende instellingen aandacht besteed aan World Bipolar Day. Telkens wordt er voor een ander thema rondom de bipolaire stoornis gekozen. In de invulling van de initiatieven rondom World Bipolar Day wordt nauw samengewerkt door KenBiS en plusminus.

Ieder jaar op 30 maart, de geboortedag van Vincent van Gogh, is het World Bipolar Day. De boodschap van World Bipolar Day is om wereldwijd aandacht te vragen voor de bipolaire stoornis en stigma tegen te gaan. Door internationale samenwerking is het doel om wereldwijd informatie te geven over de bipolaire stoornis om zo meer begrip voor en kennis over de stoornis te creëren.

Willem Nolen Prijs

Elk twee jaar wordt de Willem Nolen Prijs voor Bipolaire Stoornissen uitgereikt; vanaf 2024 als waardering voor product(en)/voorstel(len) die tot een betere zorg/aandacht voor patiënten met bipolaire stoornissen en/of hun verwanten (kunnen) leiden.

Op 14 februari 2013 nam Willem Nolen afscheid als Hoogleraar Psychiatrie in het UMC Groningen. Een belangrijk deel van zijn loopbaan heeft hij gewijd aan de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en aan wetenschappelijk onderzoek ernaar.

Ralph Kupka Penning

Alternerend met de Willem Nolen Prijs wordt de Ralph Kupka penning uitgereikt: De prijs wordt toegekend aan een onderzoeker als waardering voor wetenschappelijk onderzoek naar de bipolaire stemmingsstoornis.

Op 20 juni 2024 nam Ralph Kupka afscheid als Hoogleraar Bipolaire Stoornissen van het Amsterdam UMC. KenBiS heeft als eerbetoon aan zijn bijzonder waardevolle inzet op het gebied van wetenschappelijk onderzoek naar de bipolaire stemmingsstoornis de 'Ralph Kupka Penning' ingesteld als prijs.

Producten en initiatieven van KenBiS

Scholingen

Masterclass Bipolaire Stoornissen

Sinds 2007 biedt KenBiS jaarlijks de vijfdaagse 'Masterclass Bipolaire Stoornissen' aan. Deze uitgebreide masterclass is bedoeld voor sociaal psychiatrisch verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en ervaringsdeskundigen die zich willen specialiseren in de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun naastbetrokkenen. Ook GZ-psychologen kunnen deelnemen aan de masterclass.

Masterclass light

De Masterclass light is een eendaagse cursus is bedoeld voor klinisch en ambulant werkende verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en ervaringsdeskundigen. De cursus levert een belangrijke bijdrage aan de kennis over de (behandeling van de) bipolaire stoornis buiten de gespecialiseerde teams.

Train de trainercursus psycho-educatiecursus bipolaire stoornissen

Deze train de trainercursus is er voor professionals die de PE-cursus gaan geven. In de cursus raken de deelnemers bekend met de theoretische achtergronden, wegwijs in het cursusmateriaal, wordt geoefend met het geven van de PE-cursus en leren deelnemers omgaan met valkuilen en moeilijke situaties.

Training positieve psychotherapie en 'Goed leven met een bipolaire stoornis'

Goed leven met een bipolaire stoornis is een transdiagnostisch behandelprogramma voor mensen een ernstige psychische aandoening. Het programma is bij uitstek geschikt voor mensen met een bipolaire stoornis in de euthyme fase. KenBiS organiseert een training voor behandelaren met interesse voor het programma en voor de positieve psychologie in het algemeen.

Training 'Verpleegkundige zorg aan patiënten die zijn opgenomen met een acute manie'

Onderlegger voor deze training is het onderzoek en aanbevelingen uit de uitgave 'Verpleegkundige zorg aan patiënten die zijn opgenomen met een acute manie' ontwikkeld door het TOPGGz netwerk Dimence Bipolair. De aanbevelingen komen rechtstreeks voortuit de praktijk van de opnameafdeling. De training wordt gegeven vanuit de visie dat de deelnemers van de triade professional, patiënt en naastbetrokkene een eigen en gelijkwaardige inbreng hebben.

Voor alle trainingen geldt dat medewerkers van deelnemende instellingen tegen gereduceerd tarief kunnen deelnemen.

Producten en initiatieven van KenBiS

Disciplinegroepen

De afgelopen jaren vindt de behandeling van mensen met een bipolaire stemmingsstoornis steeds vaker plaats in generalistische behandelteams. Hiermee dreigt specialistische kennis verloren te gaan en zijn de mogelijkheden om met collega's uit te wisselen beperkter geworden. Om op deze ontwikkeling in te spelen zijn binnen KenBiS disciplinegroepen actief geworden. Het zijn netwerken van gespecialiseerde professionals, werkzaam in de zorg voor mensen met een bipolaire stemmingsstoornis. Deelnemers aan deze netwerken kunnen een beroep op elkaar doen om ervaringen, kennis en ontwikkelingen van hun specifieke werkveld met elkaar delen en zo verder bouwen aan de kwaliteit van zorg.

Disciplinegroep verpleegkundigen

Aan de disciplinegroep van verpleegkundigen nemen verpleegkundigen van verschillende opleidingsniveaus deel. Hiermee verzekeren zij zichzelf ervan dat zij door KenBiS op de hoogte gehouden worden over ontwikkelingen binnen KenBiS en kunnen zij benaderd kunnen worden voor deelname aan onderzoek of werkgroepen. Daarnaast hebben zij de mogelijkheid om drie keer per jaar deel te nemen aan geaccrediteerde intercollegiale toetsing (ICT).

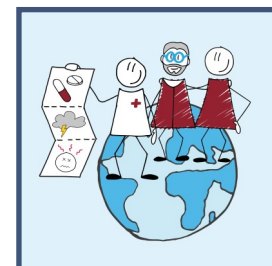
Disciplinegroep psychologen

De disciplinegroep psychologen bestaat uit ruim 20 deelnemers van verschillende instellingen in het land. Doel van deze disciplinegroep is het uitwisselen van ervaringen en het delen van kennis over de psychologische behandeling van de bipolaire stoornis. Daarnaast heeft deze disciplinegroep zich tot doel gesteld de rol van de psycholoog binnen de behandeling van de bipolaire stoornis meer bekendheid te geven en de positie van de psycholoog te versterken onder andere door meer aandacht te besteden aan (bij- en na-) scholing. Het streven is dat reeds bestaande kennis op het gebied van onderzoek en behandeling van bipolaire stoornissen op een laagdrempelige manier toegankelijk wordt voor collega's in het werkveld. We hopen hiermee het herkennen, diagnosticeren en behandelen van de bipolaire doelgroep te verbeteren.

Disciplinegroep psychiaters

Ook voor psychiaters is er een disciplinegroep gestart die al een aantal keren bij elkaar is gekomen en de bijeenkomsten worden goed gewaardeerd.

Belangstellenden kunnen zich voor de groepen aanmelden via info@kenbis.nl.

Producten en initiatieven van KenBiS

Lifecharts

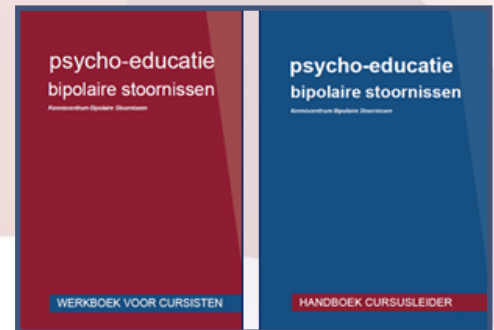
Bij KenBiS zijn verschillende versies van de lifechart tegen kostprijs verkrijgbaar. De reguliere lifechart, de lifechart met sociaal ritme meter en de reguliere lifechart in groot formaat.

Deelnemende instellingen ontvangen elk jaar 100 gratis exemplaren van de reguliere lifechart.

Materialen psycho-educatiecursus

In 2018 is in samenwerking met Plusminus een psycho-educatiecursus ontwikkeld voor patiënten en naastbetrokkenen. Het materiaal voor de cursus is verkrijgbaar via KenBiS. Ook is er een Engelse vertaling beschikbaar.

Deelnemende instellingen kunnen de cursus tegen kostprijs verkrijgen via KenBiS.

[Alle materialen zijn te bestellen via \[www.kenbis.nl\]\(http://www.kenbis.nl\).](http://www.kenbis.nl)

KenBiS Young Science

KenBiS wil jonge onderzoekers stimuleren deel te nemen aan het landelijk netwerk bipolaire stoornissen. In 2021 organiseerde KenBiS de eerste KenBiS Young Science dag, een inspirerende en enthousiasmerende dag jaarlijks georganiseerd wordt.

Jonge onderzoekers die zich bezighouden met onderzoek naar de bipolaire stemmingsstoornis of belangstelling hebben om onderzoek te doen kunnen zich voegen bij het netwerk KenBiS Young Science.

Wat houdt deelname aan KenBiS Young Science in?

- professionals worden deel van een inspirerend en enthousiast netwerk van jonge onderzoekers die zich allemaal bezighouden met onderzoek naar bipolaire stemmingsstoornissen
- deelnemers van het netwerk worden uitgenodigd voor de KenBiS Young Science netwerkdag die elk jaar plaatsvindt; donateurs van KenBiS kunnen zelfs kosteloos deelnemen!
- de leden van het netwerk ontvangen de KenBiS Young Science nieuwsbrief waarin zij je op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen en plannen op het gebied van onderzoek
- deelnemers kunnen participeren in de verschillende werkgroepen die KenBiS heeft

En natuurlijk is het netwerk de plek om aandacht te vragen voor onderzoek, voor het delen van resultaten, het voorleggen van vragen en de plek om te leren van andere jonge onderzoekers!

Voordelen deelnemers en donateurs

Voor deelnemende instellingen

Een van de ambities van KenBiS is het optimaliseren van de landelijke dekking door uitbreiding van het aantal deelnemende instellingen. Daarom zetten we hieronder duidelijk de voordelen van het deelnemerschap aan KenBiS op een rij:

- * Participatie in een goed georganiseerd landelijk kennisnetwerk met deelnemende instellingen verspreid over heel Nederland, waar alle leden van de deelnemersraad een bijdrage leveren aan de verbetering van de behandeling van de bipolaire stemmingsstoornis en aan de verspreiding van kennis over deze stemmingsstoornis.
- * Deelnemende instellingen kunnen het deelnemerschap aan het KenBiS inzetten in de onderhandelingen met de zorgverzekeraar. Omdat elke deelnemende instelling elke vier jaar opnieuw gevisiteerd wordt is het deelnemerschap voor de verzekeraar een bewijs dat de zorg voor mensen met een bipolaire stoornis binnen de betreffende instelling van bovengemiddeld niveau is.
- * Medewerkers van deelnemende instellingen kunnen deelnemen aan alle scholingen die KenBiS biedt tegen een gereduceerd tarief.
- * De hoge kwaliteit materialen voor de nieuwe psycho-educatiecursus zijn voor deelnemende instellingen tegen kostprijs verkrijgbaar bij KenBiS evenals de Engelse vertaling.
- * Deelnemende instellingen ontvangen 100 exemplaren van de lifechart boekjes gratis per jaar.

Voor donateurs

- * Middels de klinisch wetenschappelijke vergaderingen van KenBiS houden donateurs hun kennis ten aanzien van de behandeling van patiënten met een bipolaire stoornis up to date en zijn zij op de hoogte van (inter)nationale ontwikkelingen.
- * Voor een relatief klein bedrag per jaar kunnen donateurs, door het bezoeken van deze klinisch wetenschappelijke vergaderingen, accreditatiepunten verkrijgen.
- * Onze donateurs ontvangen elk kwartaal de KenBiS-nieuwsbrief met daarin een overzicht van actuele ontwikkelingen vanuit het KenBiS, plusminus, de ISBD en de deelnemende instellingen van KenBiS.

Deelnemende instelling aan KenBiS worden?

Wilt u als instelling in de geestelijke gezondheidszorg actief meehelpen aan een betere zorg voor mensen met een bipolaire stoornis? Doe dan mee en word deelnemer aan KenBiS.

Deelnemers dragen bij aan de doelstellingen van KenBiS. Als deelnemer speelt u een actieve rol in de verbetering van behandeling van mensen met een bipolaire stoornis.

Verder draagt u bij aan het verzamelen, ontwikkelen en verspreiden van kennis over de aandoening.

Daarnaast verricht uw instelling wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de bipolaire stoornissen of bent u actief daarbij betrokken.

Bent u geïnteresseerd in deelname? Neem dan contact op met het bestuur via info@kenbis.nl.

U kunt bij hen terecht met uw vragen en om een afspraak te maken.

Donateur van KenBiS worden?

Wilt u op de hoogte blijven van (inter)nationale ontwikkelingen ten aanzien van de zorg voor mensen met een bipolaire stoornis? Word dan donateur van KenBiS. Informatie over het aanmelden als donateur vindt u op onze website: www.kenbis.nl.

Stichting Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen
p/a Dimence
Postbus 398
7600 AJ Almelo

Website www.kenbis.nl
Mail info@kenbis.nl
Twitter [@KenBiSbureau](https://twitter.com/KenBiSbureau)

